

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายवलันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๑/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๑/๒๕๕๔

วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

๑. พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๘๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

๑. พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับสถานะของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดให้เป็นนิติบุคคลที่ไม่ใช่ส่วนราชการ จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล กรณีจึงไม่เป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ ส่วนมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นบทบัญญัติให้กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ โดยให้พนักงานของมหาวิทยาลัยได้รับการคุ้มครองและผลประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่ากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กรณีดังกล่าวจึงไม่ทำให้บุคลากรหรือพนักงานของมหาวิทยาลัยไม่ได้รับความคุ้มครอง หรือได้รับผลประโยชน์ลดน้อยลง หรือได้รับความเป็นธรรมแตกต่างจากบุคคลอื่น บทบัญญัตินี้จึงมิได้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรม จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ และบทบัญญัติในมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๑๔ เป็นบทบัญญัติให้อำนาจและหน้าที่แก่มหาวิทยาลัยในการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหาร

จัดการมหาวิทยาลัยตามปกติโดยทั่วไป ไม่มีข้อความใดที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความเสมอภาคของบุคคลตามกฎหมาย หรือความไม่เท่าเทียมกันของบุคคล อันจะเป็นเหตุให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ในบทมาตราใด สำหรับมาตรา ๑๗ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยไม่ได้ นั้น เห็นว่า แม้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะไม่มีสถานะเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ แต่มหาวิทยาลัยก็เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาของรัฐ ฉะนั้น บรรดาทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การบริการทางวิชาการ การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จึงเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษาไว้มิให้บุคคลใดเข้ายึดถือครอบครองอันจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย ทำนองเดียวกับที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๖ และมาตรา ๑๓๐๗ บทบัญญัติดังกล่าวจำเป็นต้องมีไว้เพื่อรักษาทรัพย์สินของแผ่นดิน และได้บัญญัติไว้ตามสมควรแก่ความจำเป็น ทั้งสถานะแห่งทรัพย์สินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก่อนหรือหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ในส่วนนี้ก็มิได้เปลี่ยนแปลง กรณีจึงไม่มีปัญหาที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่ว่าบทมาตราใด ประเด็นต่อมาคือ พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ หรือไม่นั้น เห็นว่า กรณีเป็นเรื่องการยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างที่ว่างลง โดยให้อัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดการให้ยุบและให้อัตรากำลังที่ว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังที่กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ ทั้งนี้ก็เพื่อสงวนอัตรากำลังและเงินงบประมาณสำหรับอัตรานั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัยต่อไป จึงเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยเสมอกันและมีได้เป็นการเลือกปฏิบัติแต่อย่างใด กรณีไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐

๒. ประเด็นพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ พิจารณาแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติในมาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นเรื่อง การให้สิทธิแก่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีอยู่ก่อนแล้วตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยมีเงื่อนไขว่าถ้าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ผู้นั้นมีสถานะเป็นข้าราชการอยู่ตามกฎหมายเดิม จะต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงาน มหาวิทยาลัยตามกฎหมายใหม่ ภายใน ๑๕ วัน ทั้งนี้ ก็เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัย ดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่องและด้วยความเรียบร้อย และไม่เป็นการบั่นทอนอธิการบดีผู้มีสถานะ เป็นข้าราชการตามกฎหมายเดิมที่จะต้องยอมรับการเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยตามกฎหมายใหม่ บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพที่บุคคลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะพึงมี ตามรัฐธรรมนูญ และไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๗) มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๘๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ และพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ